

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociațiune de institute financiare ea însoțire.

Apare odată pe săptămână.

<p>Prețul de prenumărare: pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—</p>	<p>Redactor responsabil: CONSTANTIN POPP.</p>	<p>Taxa pentru inserțiuni: de spațiul unui cm² câte 10 fileri.</p>
--	--	--

Griji de aprovizionare.

Una din grijile de căpetenie ale acelorora, în mâ-nile cărora este depusă conducerea și soarta armatelor, țărilor și popoarelor în timp de războiu, este asigurarea aprovizionării atât a armatei, puse pe picior de războiu sau chiar aflătoare în războiu, cât și a populațiunii civile din țară cu cele necesare traiului. Ba putem afirma, că până nu este asigurată în măsură suficientă, pentru timp mai îndelungat și pentru toate eventualitățile aprovizionarea armatei și a populațiunii — factorii cu răspundere și hotărâtori în tre-bile țărilor evită sau amână, între marginile posibili-tății, totdeuna, orice conflicte, ce ar putea duce la mă-surarea armelor. Pentrucă o armată sau o populațiune flămândă, lipsită de cele necesare traiului și în mizerie, oricât de vitează și entuziastă ar fi, nu poate opune vreme mai îndelungată rezistență dușmanului și nu poate umplea golurile făcute de acesta în rândurile ostașilor, ci va fi nevoită a succumbă.

Scopurile aprovizionării armatei, pentru un caz de războiu, îl servesc enormele cantități de cereale și furagiu, acumulate deja în timp de pace, în toate păr-țile țării, în număroasele magazine militare; pentru același scop se fac, cum am avut prilej a vedea acum câteva luni, la decretarea mobilizării rechiziționările de cereale și de alte produse alimentare și tot pentru a asigura aprovizionarea de mai târziu a armatei și a populațiunii cu cele necesare traiului, guvernul nostru a interzis la timpul său, exportul animalelor vii, a cărnii și a altor produse alimentare.

Timpurile excepționale, prin cari trecem, reclama-zează și nasc însă și măsuri excepționale. Războiul poate să dureze încă mult și aprovizionarea țării și a armatei trebuie asigurată, cu toate mijloacele, pentru vreme cât mai îndelungată; căci oricât s'ar părea unora, că în direcția aceasta s'a făcut deja destul, fapt este, că în vremuri turburi, ca cele de azi, un „prea mult”, în ce privește măsurile acestea — nu există.

De principiul acesta a fost condus, probabil, și guvernul nostru, când prin o ordinațiune recentă a sa,

apărută în Nr. 234 al Monitorului oficial, a luat unele măsuri noi de asigurare a circulației produselor ali-mentare, și prin aceasta a aprovizionării țării. Anume a interzis prelucrarea pentru scopuri industriale, în fabricile de spirt industriale, a două produse de im-portanță în alimentația poporului: a cartofilor și a porumbului.

Prin această măsură salutară însemnate cantități de cartofi și porumb, detrase până acum consuma-țiunii directe, mai ales a populațiunii mai sărace vor rămâne la dispoziția publicului consumător, contribuind totodată încâtva și la ameliorarea scum-petei generale a alimentelor, scumpete, ce apăsă deja greu și aproape insuportabil toate straturile so-cietății.

O altă problemă, pe cât de importantă, pe atât de grea, ce a așteptat cea mai grabnică rezol-vare din partea guvernului este o intervenție efi-cace oficială pentru a pune odată capăt urcării exhor-bitante a prețurilor cerealelor de pâne. Se știe ce pre-țuri fabuloase au ajuns unele din cerealele acestea în vremile din urmă, prețuri pe cari nici introducerea orzului între cerealele de măcinat și nici alte măsuri luate, nu au fost în stare a le reduce. Din contră pre-țul cerealelor, celor mai necesare pentru traiu, crește continuu în mod îngrijitor.

Intre astfel de împrejurări două expediente i-au stat guvernului la dispoziție, dela cari spera o oare-care îmbunătățire a situației. Una eră fixarea prețurilor maximale a cerealelor, precum s'a făcut aceasta deja în Germania, iar a doua sistarea temporală a taxelor vamale asupra importului de cereale. S'a decis cu con-siderare la situația internă a monarhiei și în interesul aprovizionării cât mai abundante a țării, pentru expedientul din urmă. Vama este acum liberă pentru ce-reale. Că oare avea-va efectul așteptat asupra pieței cerealelor sau se va dovedi ca o măsură deja întâr-ziată, acum când România a oprit exportul de ce-reale, ne va arăta viitorul.

Băncile și războiul.

Pe lângă invaziunea de acum câteva săptămâni a Sârbilor, pe teritoriul patriei noastre, invaziune respinsă cu bravură și deplin succes de trupele noastre din sudul țării, la finele săptămânei trecute și începutul săptămânei curente, depeșile oficiale ni-au adus știri despre noue invaziuni de trupe inimice rusești, în părțile nordice ale Ungariei și Ardealului.

Deși avem întregă nădejdea, că trupele noastre, trimise în contra năvălitorilor vor opera și în Nord cu același bun rezultat ca în Sud, și vor împiedeca pătrunderea inimicului mai în inima țării, totuși este de cea mai mare actualitate chestiunea, că ce măsuri de siguranță să ia institutele de bani din ținuturile primejdite de invaziunea inimică și în special, ce măsuri sunt obligate să ia băncile pentru a asigura în contra eventualelor atacuri inimice, atât averea lor proprie, cât și valorile străine aflătoare în administrarea și păstrarea lor?

A da directive precise în privința aceasta este foarte greu, dacă nu chiar imposibil. Imprejurările locale, situația momentană generală în timpul invaziunii sau a ocupațiunii trupelor inimice, situația specială a băncii, mediul, în care a operat banca până aci etc. sunt totatătea momente, cari pot fi normative sau determinatoare pentru măsurile de luat — când primejdia inimică va fi iminentă. De aceea nici nu intenționăm a da la acest loc băncilor noastre sfaturi directe în privința aceasta, ci ne restrângem a constata că pentru asigurarea valorilor lor *proprii*, institutele de bani pot lua toate măsurile și precauțiunile, ce conform împrejurărilor lor specifice conducătorii lor le află de bune și ducătoare la scop. Iși pot plasa valorile acolo unde le cred mai puțin expuse ori cărei primejdii, le pot deci plasa în siguranță și în afară de localul și chiar și în afară de sediul băncii. Sub aceeași considerație cad și valorile încredințate și puse la libera dispoziție a băncii de clienții ei, va să zică și depozitele spre fructificare și depozitele libere etc. În privința acestora este deadreptul de datorința conducătorilor băncilor de a lua măsurile de siguranță necesare, cu grija unui comerciant regulat. Ce privește valorile sau obiectele lombardate sau primite ca amanet, în caz când banca ar avea intenția să le transporte undeva din sediul său, va fi consult a aviză despre aceasta, prealabil, pe client. O învoire expresă a clientului însă nu este indispensabilă, pentru că este mai presus de îndoială, că banca este datoră a se îngriji de siguranța și a acestor obiecte sau valori întocmai ca de ale sale proprii, în felul cum află de bine și aceasta chiar și în caz când obiectele nu i-ar fi fost predate decât numai simplu pentru păstrare.

Situația economică a României.

Asupra situației economice a României, ziarul „Fremdenblatt“ din Viena, organul ministrului de externe publică din peana corespondentului său din București, următoarele aprecieri:

Deși România nu este direct implicată în războiul actual, consecuențele războiului totuși se resimt și aici pe teren economic. România este avizată în cei mai mulți rami industriali la străinătate și deoarece dela izbucnirea războiului importul a încetat aproape total, începe a se resimți, încetul cu încetul, *lipsă de mărfuri*, a căror preț este în creștere.

Cercurile comerciale însă speră, că acest inconvenient va fi în curând delăturat, căci *Germania a dat deja curs liber pe toată linia circulației de mărfuri spre țările neutrale și se așteaptă, ca exemplul acesta să fie urmat în curând și de monarhia Austro-Ungară.*

Viața economică a țării se prezintă cum urmează:

Industria indigenă, nu prea dezvoltată, în urma mobilizării puterilor de lucru din străinătate, a avut a suferi pierderi destul de însemnate și cele mai multe fabrici și-au redus producțiunea.

Exportul produselor agricole și anume a celor, care nu este oprit, este normal. În deosebi se exportează multe cereale. Recolta anului trecut, rămasă atunci nevândută, din cauza evenimentelor războinice, este mare parte desfăcută; tot asemenea surplusul recoltei nu prea abundante a anului curent.

Produsele industriei petrolului arată în prima jumătate a anului curent reducere în toți ramii de producțiune, cu excepția benzinelui. Din motivul acesta s'a redus și exportul. Pe când în primul semestru al anului 1913 s'au exportat 548,000 de tone, pe atunci în aceeași perioadă a anului curent exportul s'a redus cu rotund 64,000 tone. Cauzele sunt a se căuta în mare parte în evenimentele anului 1913. Creșterea exportului benzinei, 131,200 tone în prima jumătate a anului 1914, față de 99,600 tone în aceeași perioadă a anului 1913, se datorește reducerii rezervelor de benzină în străinătate.

Situația sumară a „Băncii Naționale a României“ la 13 Septembrie a. c. n.* prezintă următoarele cifre, în comparație cu perioada corespunșătoare a anului trecut: Activ: Stoc metalic: Lei 210.135,060 și anume: aur Lei 153.660,016, trate considerate ca aur Lei 56.475,044 (în 1913 211.397,359, anume aur Lei 154.729,359, și trate considerate ca aur Lei 56.668,000). Argint și diverse monede: Lei 605,900 (în 1913 Lei 1.400,732) Portofoliul român și străin: 258.875,760 (în 1913 Lei 192.452,764). Imprumuturi pe efecte publice: Lei 121.502,116 (în 1913 Lei 50.217,070). Im-

* Sosită la noi cu mare întârziere, abia zilele trecute.

prumutul Statului (fără dobândă): Lei 11.273,958 (în 1913 Lei 12.802,059). Efectele capitalului social: Lei 11.999,357 (în 1913 Lei 11.999,757). Efectele fondului de rezervă: Lei 16.759,377 (în 1913 Lei 17.118,877). Efectele fondului de amortizare, imobil., mobil. și mașinilor: Lei 4.036,281 (în 1913 Lei 4.104,781). Imobile: Lei 6.742,809 (în 1913 Lei 6.462,485). Mobiliar și mașini de imprimare: Lei 1.088,511 (în 1913 Lei 982,354). Cheltuieli de administrațiune: Lei 774,235 (în 1913 Lei 852,478). Efecte și alte valori în păstrare: Lei 134.170,095 (în 1913 Lei 146.205,967). Efecte în gaj și în păstrare provizorie: Lei 310.951,610 (în 1913 Lei 155.206,966). Conturi curente: Lei 37.672,144 (în 1913 Lei 45.418,486). Conturi de valori: Lei 23.064,782 (în 1913 Lei 16.649,397). Conturi diverse: Lei 6.843,350 (în 1913 Lei 3.187,072). Total active Lei 1,156.495,345 (în 1913 Lei 876 458,604).

Pasiv: Capital: L 12.000,000 (în 1913 L 12.000,000). Fond de rezervă: Lei 37.203,800 (în 1913 Lei 34.632,872). Fondul amort., imobil., mobil. și mașini Lei 5.526,192 (în 1913 Lei 5.151,834). Bilete de bancă în circulațiune: Lei 566.083,205 (în 1913 Lei 456,325,830). Profit și Pierdere: Lei 3.810,594 (în 1913 Lei 3.646,903). Dobânzi și beneficii diverse: Lei 3.675,766 (în 1913 Lei 2.702,380). Conturi-curente și recepise la vedere: Lei 25.396,874 (în 1913 Lei 37.367,056). Efecte și alte valori de restituit: Lei 445.121,705 (în 1913 L 301.412,933). Conturi diverse: Lei 57.677,209 (în 1913 23.218,796). Total: Lei 1,156.495,345 (în 1913 Lei 876.458,604).

Etalonul oficial al băncilor de emisiune europene.

La finele lunii trecute etalonul oficial la băncile de emisiune europene a fost următorul:

Austro-Ungaria	6%
România	7%
Germania	6%
Anglia	5%
Franta	5%
Rusia	6%
Italia	6%
Olanda	5%
Belgia	7%
Spania	4 $\frac{1}{2}$ %
Portugalia	5 $\frac{1}{2}$ %
Elvetia	5%
Danemarca	6%
Norvegia	5 $\frac{1}{2}$ %
Svedia	6%

REVISTA FINANCIARA.

Situațiunea.

Sibiu, 8 Octomvrie 1914.

Situația pieței interne de bani nu arată nici în săptămâna expirată nici o schimbare mai de seamă. Afacerile stagnează pe toată linia și băncile mari budapestane deja încep a simți lipsa de material pentru surplusurile lor de capitaluri. Cambii de prima bonitate vieneze s'au scontat cu 4 $\frac{1}{2}$ %, cambii budapestane de aceeași bonitate cu 5 $\frac{3}{4}$ %.

În piețele externe de bani asemenea este neschimbată situația. Incordarea provocată în Berlin de împrumutul de rășboiu al imperiului se menține. Discontul privat a cotaț 5 $\frac{3}{4}$ %, banii de zi 5%. În London s'a deschis bursa. Discontul privat a cotaț 3 $\frac{1}{4}$ %—3 $\frac{1}{2}$ %.

AFACERI DE DARE.

Decizii ale Judecătoriei administrative.

Spesele de fondare se pot detrage și împărțite pe mai mulți ani din venitul brut.

(Sentința Nr. 24489/913).

*

Pretensiunea neincassabilă este a se detrage din baza de dare chiar și atunci, când cu aprobarea adunării generale se acopere din fondul de rezervă.

(Sentința Nr. 17219/905).

*

Pretensiunea neincassabilă este a se detrage din baza de dare chiar și atunci, când în urma hotărârii adunării generale se acopere din profitul net arătat în bilanț.

(Sentința Nr. 14038/904).

*

Pretensiunea neincassabilă este a se detrage din venitul brut și atunci, când este arătată în rubrica „pasive“ a bilanțului de avere și se acopere din fondul de rezervă pentru pierderi, deja supus la dare.

(Sentința Nr. 17496/903).

*

Pretensiunile dubii amortizate în contul profit și pierdere sunt a se detrage din venitul brut și atunci, când deși în procesul verbal al adunării generale nu sunt arătate ca atari, dar conturile de încheiere și rapoartele direcțiunii și ale comitetului de supraveghiere se iau la cunoștință și se aproabă în procesul verbal al adunării generale.

(Hot. princ. Nr. 665 a Judec. admin.).

*

Pretensiunile cualificate în adunarea generală ca neincassabile, sunt a se detrage din venitul brut chiar și atunci, când în bilanțul de avere al societății ele n'au fost arătate ca neincassabile.

(Hot. princ. Nr. 771 a Jud. admin.).

*

Remunerațiile votate de adunarea generală din profitul net nu sunt supuse la darea de venit cl. III, dar nici la stabilirea dării nu pot fi detrage din venitul brut supus la dare.

(Hot. princ. Nr. 102 a Judec. admin.)

*

Chiria locuințelor, pe cari societățile pe acții le dau, în natură, impiegaților lor, este a se detrage din venitul brut.

(Hot. princ. Nr. 270 a Judec. admin.).

*

La fixarea dării întreprinderilor și reuniunilor obligate la dare de seamă publică sunt a se detrage din venitul brut, în temeiul art. de lege XXIV:1875, § 4, punct 9, nu numai salarele funcționarilor, ci și retribuțiile primite de ei sub titlu de bani de cuartir.

(Hot. princ. Nr. 46 a Jud. admin.).

*

Retribuțiile primite de funcționarii societăților pe acții sub titlu de adaus de scumpete sunt a se detrage din venitul brut.

(Hot. princ. Nr. 672 a Jud. admn.).

*

Pensiunea încă formează cheltuieli de întreprindere (afacere) și natura aceasta a pensunii nu o alterează împrejurarea, că se plătește din fondul de pensune al societății administrat sub titlu separat.

(Sent. Nr. 5805/907).

*

Contribuirile societăților pe acții la asigurările de pensuni ale funcționarilor lor sunt a se detrage din venitul brut.

(Hot. princ. Nr. 299 a Judec. admin.).

*

Ajutoarele și cheltuielile de cură acordate singuraticilor funcționari sunt a se detrage din venitul brut.

(Sent. Nr. 22043/900).

*

Cheltuielile de înmormântare ale funcționarului societății se consideră ca cheltuieli de afacere.

(Sent. Nr. 12988/904).

CRONICĂ.

Bancă de credit de războiu. În Budapesta s'a înființat, cu concursul celor 12 bănci din capitală, o bancă de credit de războiu, cu capital social de K 4 milioane, din care jumătate a fost semnat de cele 3 bănci mari conducătoare. Statul garantează pentru eventualele pierderi ale noiei instituții, până la suma de K 3 milioane, iar capitala Budapesta până la K 1 milion. Pe baza aceasta Banca Austro-Ungară va deschide Băncii de credit de războiu un reescont în suma încincită a capitalului social efectiv vărsat și a sumei de garanție. Banca își va extinde activitatea și asupra provinciei.

*

Serviciu telegrafic central pentru statele beligerante. În Copenhaga s'a înființat, cu învoirea guvernului danez, un serviciu central telegrafic, pentru mijlocirea depeșilor private neutrale între țările, a cărora legătură directă telegrafică s'a întrerupt în urma războiului. Centrala aceasta funcționează sub egida Băncii daneze și depeșile transmise prin ea se censurează din partea guvernului danez. Se transmit numai depeși private și comerciale, cari nu conțin nici comunicări de natură politică și nici știri ziaristice. Depeșile și-frate nu sunt admise.

*

Prețul cerealelor la bursa din Budapesta. La 6 crt. cerealele au cotate, la bursa de cereale din Budapesta, cum urmează:

	pro 100 kgr
Grâu	K 38.40 — 39.90
Săcară	„ 29.— — 29.50
Orz	„ 20.30 — 20.90
Ovăș	„ 21.40 — 22.60
Porumb	„ 18.90 — 19.30

*

O nouă oprire pentru exportul și transitul de mărfuri. Foaia oficială publică o nouă ordinațiune prin care iar se oprește exportul și transitul în Belgia, Franca, Japonia, Muntenegru, Anglia, Rusia și Serbia pentru următoarele mărfuri: Cacao, cafea, ceai, piper, cereale, păstăioase, orez, făinuri, malț, cartofi, păsmeți, pâne, ciocolată, ouă. Acești articoli însă se pot negocia în ținuturile limitrofe și cu țările învecinate în comunele de lângă graniță. Ordinațiunea enumără pe urmă 119 alți articoli, pentru care ministrul de finanțe este autorizat a admite excepții în cazuri speciale și în înțelegere cu ministrul de războiu. Acești articoli sunt: vite, cai, fân, paie, pielării, metale, cărbuni etc.

SUMAR.

Griji de aprovizionare. — Băncile și războiul. — **Situația economică a României.** — Etalonul oficial al băncilor de emisiune europene. — *Revista financiară:* Situațiunea. — *Afaceri de dare:* Deciziuni ale Judecătoriei administrative. — *Cronică:* Bancă de credit de războiu, Serviciu telegrafic central pentru statele beligerante, Prețul cerealelor la bursa din Budapesta, Cassele de împrumut de războiu, O nouă oprire pentru exportul și transitul de mărfuri.

„ZLĂGNEANA“

institut de credit și de economii, societate pe acții în Zlatna (Zalatzna).

CONCURS.

Institutul de credit și economii, societate pe acții «Zlăgneana» din Zlatna publică pentru ocuparea postului provizor de contabil concurs cu termen de 15 Octomvrie st. n. 1914 sub următoarele condițiuni:

1. Salar lunar 200 coroane.
2. Cuartir corăspunsător în natură.

Dela reflectanți se pretinde: calificăție și praxă deplină și să dovedească capacitatea de-a conduce independent afacerile de bancă.

Postul să poate ocupa îndată.

2-2

Direcțiunea.

„CASSA DE PĂSTRARE“ soc. pe acții din Szászabánya.

AVIZ.

Fiind șefcontabilul institutului nostru înrolat la armată; rugăm pre toți aceia care ar vói să ocupe postul lui din 1 Noemvrie a. c. până în 31 Ianuarie 1915 (eventual și mai departe) să binevoiască a-și insinua pretenziunile lor în timpul cel mai scurt posibil.

Szászabánya în 7 Octomvrie 1914.

1-3

Direcțiunea.